

LETTE KLASSIKERE

Special-pædagogisk forlag

OPGAVER TIL Lykke-Per

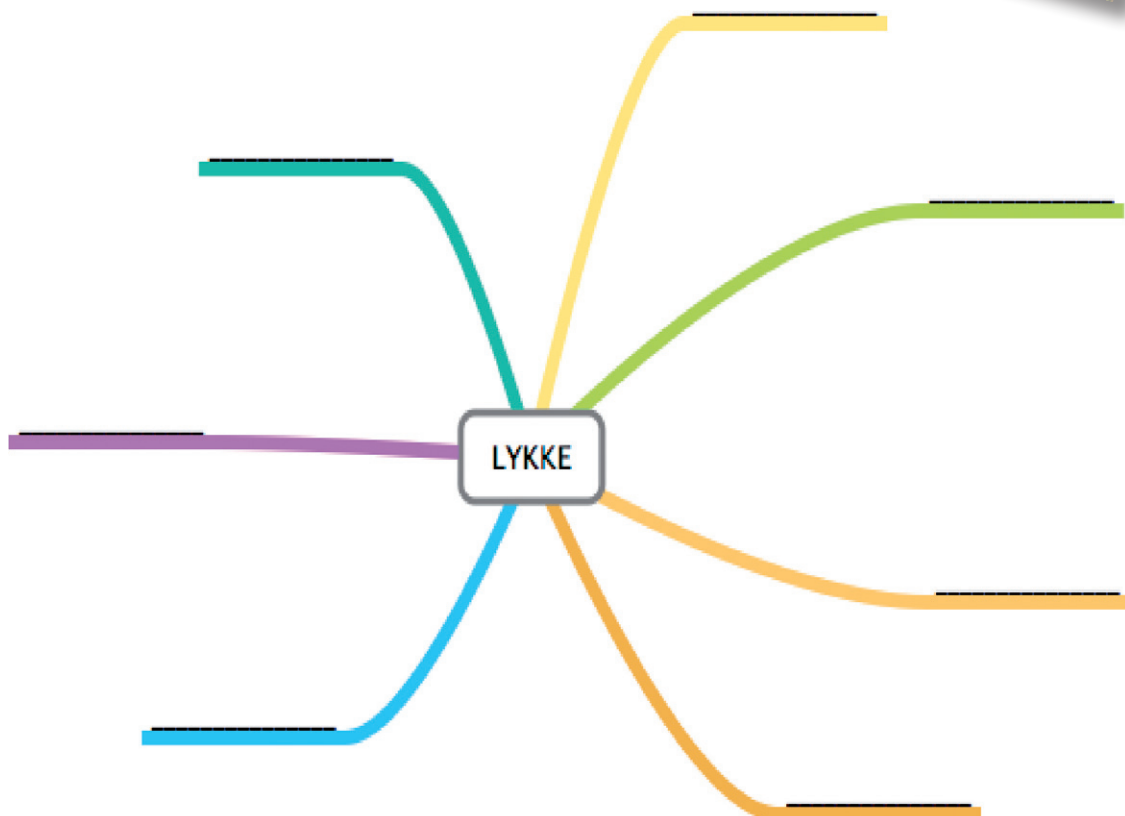
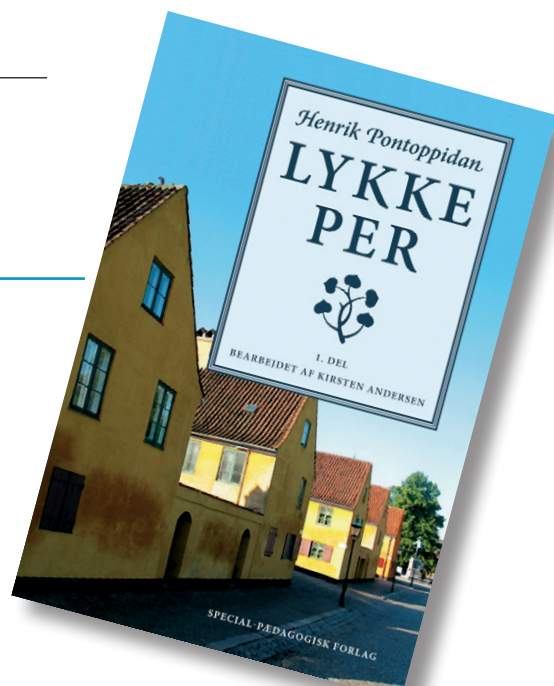
NAVN: _____

Før læsning

OPGAVE 1

INSTRUKTION

- Sæt jer sammen i smågrupper, og snak om, hvad ordet LYKKE får jer til at tænke på.
- Skriv stikord i diagrammet, og referer til klassen.

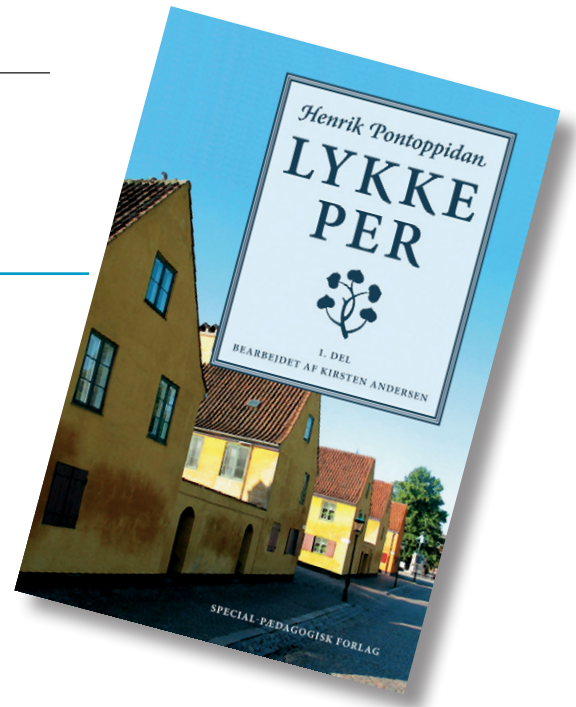
NAVN: _____

Før læsning

OPGAVE 2

INSTRUKTION

- Læs de to første afsnit af romanens bagsidetekst. De står her nedenunder.
- Skriv derefter en meget kort historie om hovedpersonens liv, fra han bliver født, til han fylder 30 år.
- Gå i smågrupper, og læs hinandens tekster.
- Diskuter ligheder og forskelle, og referer til klassen.

Per har fra ganske lille følt sig fremmed i sit hjem. Han begynder at spørge sig selv, om han nu også hører hjemme der. Er han måske i virkeligheden et kongebarn, som er født til noget stort?

Lykke-Per er en roman om en mand, der i en ung alder beslutter at sige farvel til sit fattige barndomshjem og den lille provinsby, hvor han er vokset op. Han vil ud i verden og gøre sin lykke, og han føler selv meget stærkt, at han er en erobrere.

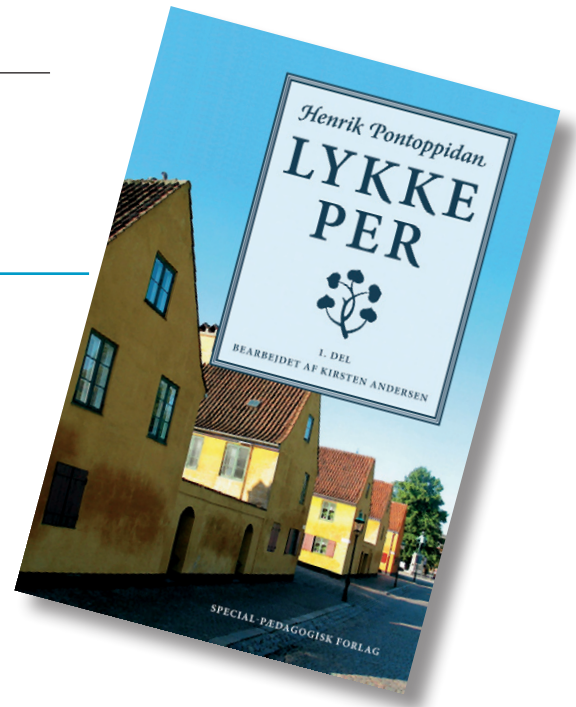
NAVN: _____

Før læsning

OPGAVE 3

INSTRUKTION

- Kig på listen over personer og på ordene i rammen forneden. Gæt på, hvilke ord der passer på hver enkelt person. Skriv ordene ud for den person, de passer til.
- Tjek dine valg for person 1-5, når du har læst eller lyttet til kapitel 1-2

1 Pastor Johannes Sidenius		
2 Fru Sidenius		
3 Signe		
4 Per		
5 Oline		
flov over familien gammelklog går sine egne veje hård krøller lattermild ligeglad	lyse øjne lyver mod ny teknik morgenmand ofrer sig for familien røde kinder sengeliggende	smuk sorte øjne spiller klaver svagtseende syg tjenestepige vild

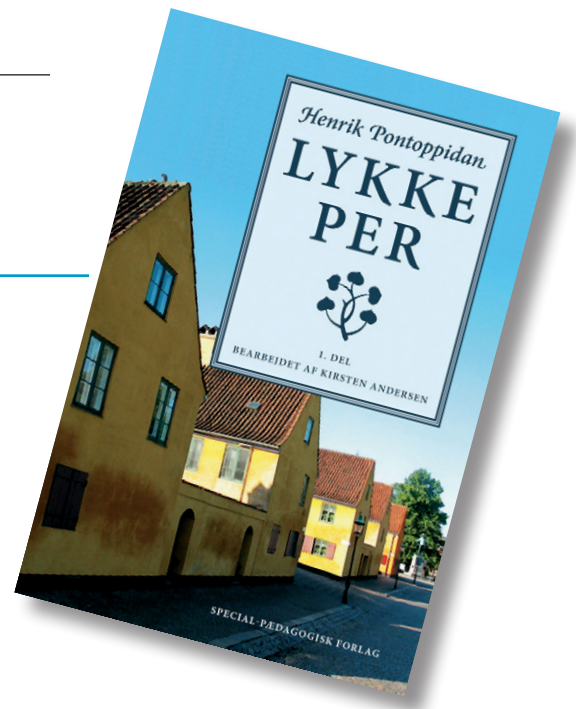
NAVN: _____

Lytning for læsning

OPGAVE 4

INSTRUKTION

- Lyt til kapitel 1-2 uden at kigge i bogen.
- Læs replikkerne nedenfor. Hvem siger hvad og til hvem? Hvem eller hvad tales der om?
- Sæt jer sammen parvis, og find ud af, om I er enige.
- Lyt evt. igen.

1 »Præstens søn skal vel også opføre sig ordentligt.«	
2 »Han har ikke holdt sig til det Guds bud, der lyder: Du må ikke stjæle.«	
3 »Men du skal også vide, det er af kærlighed, jeg taler sådan til dig.«	
4 »Det er mærkeligt, så travlt folk får med at komme til præsten, når der er noget galt.«	
5 »Er det sandt, hvad de siger, at du er søn af præsten?«	
6 »Du kommer ind i din fars hus som en tyv.«	
7 »Han ligger deroppe i en stor blodpøl!«	
8 »Du er smuk.«	
9 »Fortæl, hvad du ved! ... Du skjuler noget!«	
10 »Gå ind på dit værelse – jeg vil ikke se dig.«	

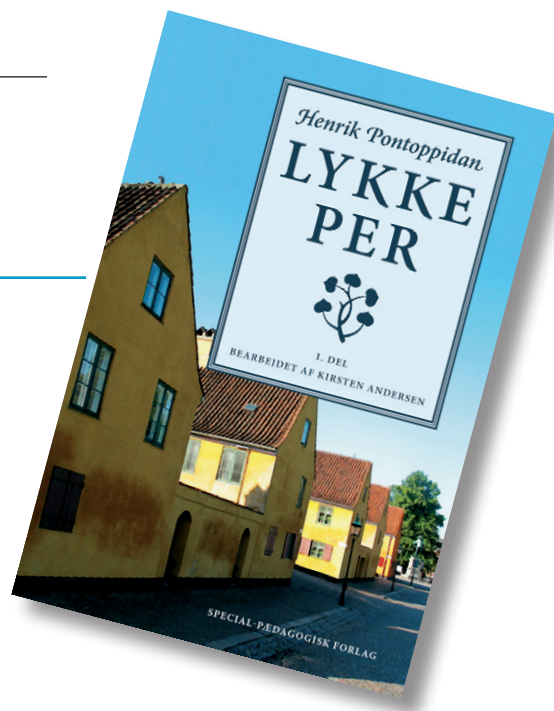
NAVN: _____

Under læsning

OPGAVE 5

INSTRUKTION

- Læs kapitel 1-2.
- Læg så bogen væk og løs følgende opgave:
Læs replikkerne nedenfor. Hvem siger hvad og til hvem? Hvem eller hvad tales der om?
- Sæt jer sammen parvis, og find ud af, om I er enige.
- Læs evt. de to kapitler igen.

1 »Præstens søn skal vel også opføre sig ordentligt.«	
2 »Han har ikke holdt sig til det Guds bud, der lyder: Du må ikke stjæle.«	
3 »Men du skal også vide, det er af kærlighed, jeg taler sådan til dig.«	
4 »Det er mærkeligt, så travlt folk får med at komme til præsten, når der er noget galt.«	
5 »Er det sandt, hvad de siger, at du er søn af præsten?«	
6 »Du kommer ind i din fars hus som en tyv.«	
7 »Han ligger deroppe i en stor blodpøl!«	
8 »Du er smuk.«	
9 »Fortæl, hvad du ved! ... Du skjuler noget!«	
10 »Gå ind på dit værelse – jeg vil ikke se dig.«	

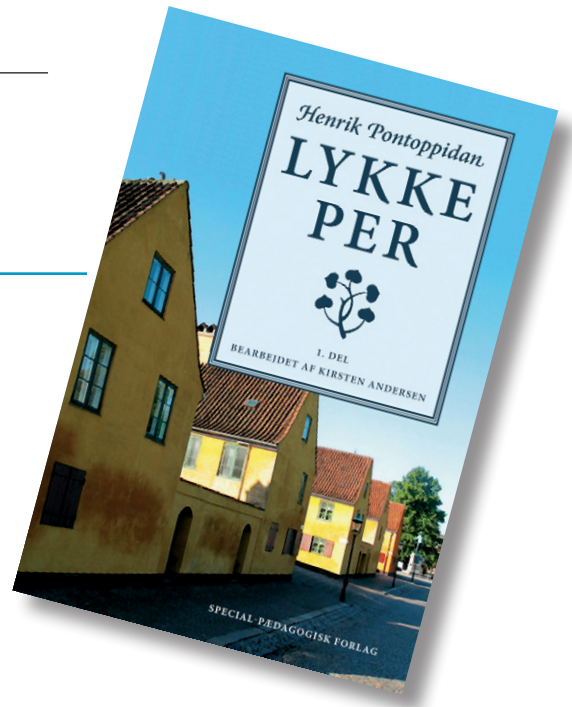
NAVN: _____

Efter læsning

OPGAVE 6

INSTRUKTION

- Læs »tankerne« nedenunder. Hvem er det, der tænker?
Hvem eller hvad tænker han/hun på?
Hvor, hvornår og hvorfor tænker han/hun sådan?
- Sæt jer sammen i små grupper, og diskuter jeres svar.

1 Han ønskede næsten, at han kunne tage tilbage og sige farvel én gang til.	
2 Et øjeblik fik han den tanke, at det nu måske ikke blev nødvendigt for ham at gifte sig ind i den jødiske familie.	
3 Han blev helt bekymret ved tanken om at miste nogle af de mange millioner, som i hans fantasi allerede tilhørte ham.	
4 Hvor er hun klog, tænkte han tit, når han sad over for hende og betragtede hendes sære træk.	
5 Hun blev lidt betænkelig ved hans åbenhjertighed.	
6 Han tænkte ved sig selv, at hvis det ikke havde været for Jakobe, havde han for længst smidt manden ned ad trapperne.	

Fortsættes på næste side

7 Aldrig før var det faldet ham ind, at han kunne gennemføre sit projekt ved at gifte sig til rigdom.	
8 Han brød sig stadig ikke om at blive mindet om sit forhold til den mærkelige selvmorder.	
9 Han havde på forhånd været lidt spændt på at møde sine rivaler, men han blev helt rolig, da han så dem.	
10 Hun blev skræmt over, at han kunne nære en sådan modvilje mod sin allernærmeste familie.	
11 Men så kom hun til at tænke på, at han nok var blevet af hensyn til hende.	
12 Hans forfængelighed var hårdt såret, og det fik ham til at bilde sig selv ind, at han virkelig elskede hende.	

Ekstraopgave: Sæt »tankerne« i rækkefølge, efter hvornår de er »tænkt«.

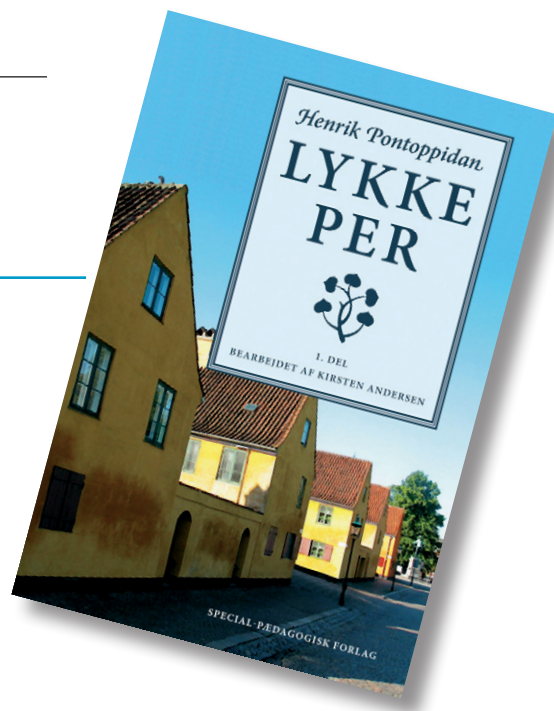
NAVN: _____

Efter læsning – ordforråd

OPGAVE 7

INSTRUKTION

Indsæt ord fra boksen i sætningerne. Seks af ordene skal ikke bruges. Sammenlign jeres løsning to og to.

1. Det kom til at _____ op og ned på deres forhold.
2. Det var hende, der havde _____ for hjælp og støtte fra ham.
3. Kunne han overhovedet _____ sig at sige nej?
4. Men Jakobe ville selv forstå, at følelserne her måtte komme i _____ række.
5. Han kunne ikke _____ tanken om de mange penge.
6. Men hvad var det, der fik ham _____ at rejse hjem?
7. Hun var der ikke, men han så hende tydeligt _____ sig.
8. Dit gamle værelse er gjort i _____ til dig.
9. Han tænkte ikke mere på at _____ med Jakobe.
10. Tvillingerne _____ sig ikke om at være alene med Per.

WISE	TIL	BRYDE	SLIPPE	BRØD	ANDEN
FRA	STAND	LADE	TILLADE	BRUG	
VENDE	TÆNKTE	DREJE	GAV	FOR	

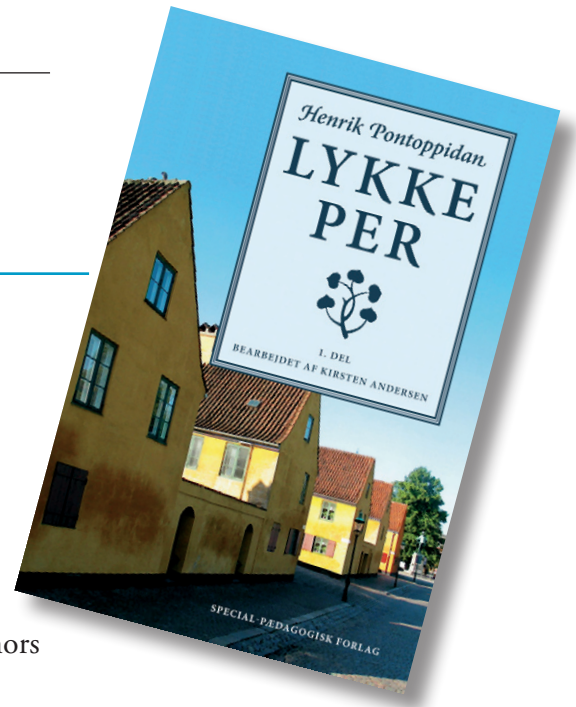
NAVN: _____

Efter læsning – ordforråd

OPGAVE 8

INSTRUKTION

Indsæt ord fra boksen i sætningerne. Seks af ordene skal ikke bruges. Sammenlign jeres løsning to og to.

- Han _____ besøg hos Jakobes mors onkel.
- Per var temmelig _____ af champagne, da han gik hjem fra koncerten.
- Hans stemme var så svag og dårlig, at han hele tiden måtte tage en _____ af en medicinflaske for at klare den.
- De drømte om at få en _____ stilling, så de kunne etablere sig som familiefædre.
- Per følte sig egentlig som en fremmed blandt disse kunstnere, og han _____ sig sjældent i deres samtale.
- Allerede som barn havde han _____ de lænker, som holdt de fleste mennesker fanget.
- Hun passede Pers ting og hans små værelser med den største _____.
- Per blev lidt uhyggelig til _____.
- _____ og her gik der mænd og fejede gaden.
- Han forstod ikke, at det gik ham så meget _____, at hans far var syg.

BID

OMHU

PÅVIRKET

SLURK

BLANDEDE

PÅ

FAST

MODE

SLÅET

USIKKER

SPRÆNGT

HIST

GIK

BEVIRKET

TIL

AFLAGDE

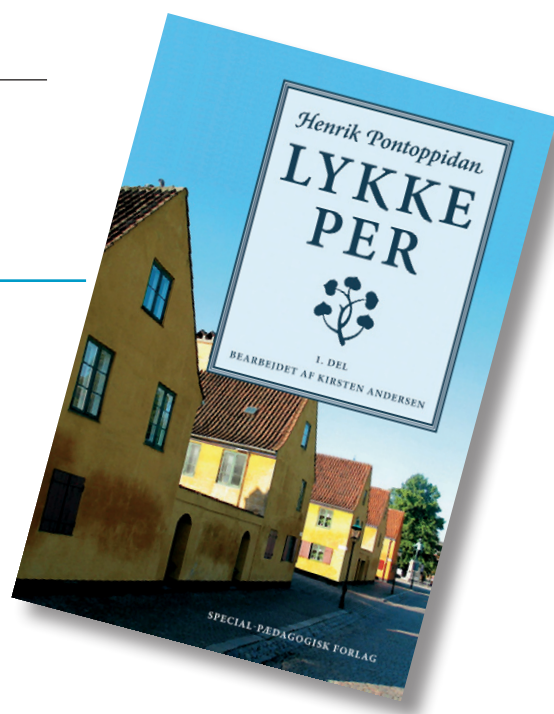
NAVN: _____

Efter læsning – ordforråd

OPGAVE 9

INSTRUKTION

I de tre sætninger mangler det samme ord. Prøv, om du kan sætte det ind uden at kigge i romanen. Husk: Det skal være præcis det samme ord!

1.

- Da han var alene oppe på sit gamle loftsværelse om aftenen, _____ han nar ad sig selv.
- Det var især madam Fuss, der _____ sig bemærket med en diskant, som alle beundrede, dog mere for dens styrke end for dens skønhed
- Pers tavshed _____ hende urolig.

2.

- Det var en af hans fars gamle præstekjoler, der var _____ syet om.
- Hvorfor er Deres barn ikke _____ døbt for længe siden?
- Den 21-årige polytekniker med det krusede hår var hurtigt _____ alles yndling her.

3.

- Så tog Per pludselig hendes hånd, og da hun _____ ham holde den, fortalte han hende med enkle ord, hvor højt han elskede hende, og bad hende om et stævnemøde.
- Mens Per talte, _____ fru Engelhardt spidsen af sin lillefinger køre rundt på kanten af vinglasset.
- »Men det var måske bedre, hvis du _____ være at drikke,« sagde Eberhard.

4.

- Madam Olufsen _____ store øjne over de mange nye ting, der de næste dage blev bragt fra byens store forretninger.
- Han _____ sig klar til at gå.
- Per ville sige noget grimt til hende, men _____ det ikke.

Fortsættes på næste side

5.

- a. Han besluttede også, hvad han ville _____: Ingeniør.
- b. Der var kun én, der blev ved med at _____ tavs og stille.
- c. Ofte ville han _____ gået sulten i seng, hvis ikke Madam Olufsen havde inviteret ham til »lige« at smage på hendes mad.

6.

- a. Han har ikke _____ sig til det Guds bud, der lyder: Du må ikke må stjæle.
- b. Andre gange var han en bortført kongesøn, der var blevet solgt og siden var blevet _____ som fange på præstegården.
- c. Nu lagde hun sig tilbage, klagede sig og _____ den ene hånd for øjnene som en, der bliver svimmel.

7.

- a. Hun var efter de flestes mening _____ den smukkeste af husets to voksne døtre.
- b. Ganske vist var hendes hjerte kommet til at banke, men hun ønskede ham igen _____ bort.
- c. Nu gik hun igen og med _____ større energi i gang med at studere naturvidenskab.

8.

- a. Hun var en af dem, der ville komme i himlen, og dér _____ belønnet for sine ofre.
- b. Pigen ville rejse sig og gå tilbage til sine veninder, men Per tvang hende til at _____ siddende.
- c. Henne på skolen mente de fleste af hans lærere, at han aldrig ville _____ til noget.

9.

- a. Men så _____ han sig sammen og gik ind til fru Engelhardt og bukkede for hende.
- b. Hun gik rundt og _____ afsked med sin mand under armen.
- c. Så _____ de alle tre af sted, og Per havde en munter dag sammen med de tre gamle mennesker.

10.

- a. Han forstod ikke, at det _____ ham så meget på, at han måske skulle høre om en ulykke hjemmefra.
- b. Pengene har far givet dig, uden at han vidste, om det _____ fremad med dine studier, og selvom du aldrig har takket ham for dem.
- c. Først da Per gik ned ad hotellets trappe, _____ det op for ham, hvor stor betydning dette møde kunne få for ham.

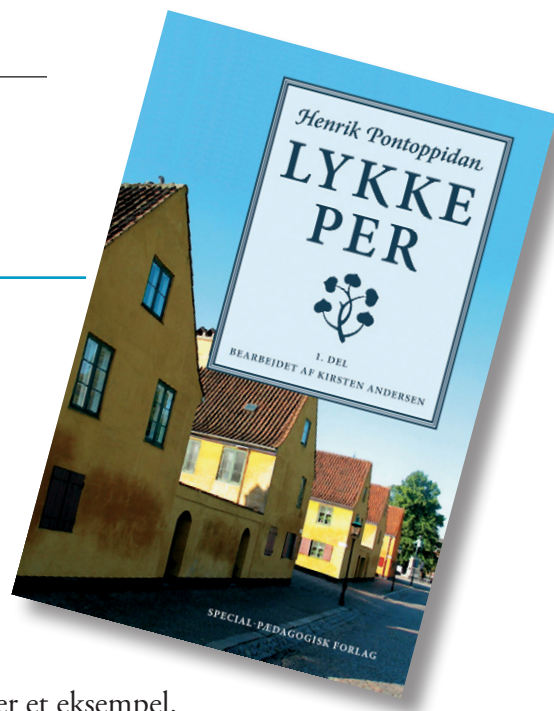
NAVN: _____

Efter læsning

OPGAVE 10

INSTRUKTION

- Læs teksten om den unge Henrik Pontoppidan.
- I hvert afsnit er der et hul, hvor der mangler en sætning. Sætningerne, der mangler, står på listen (A-J).
- Find den sætning, der passer bedst i hvert afsnit (1-8).
- Skriv dit svar (= bogstav) i rammen på næste side. Der er et eksempel.
- Der er to sætninger, du ikke skal bruge.

OM DEN UNGE HENRIK PONTOPPIDAN

- 1 Der er mange lighedspunkter mellem hovedpersonen i Pontoppidans roman Lykke-Per og forfatteren Henrik Pontoppidan, og (1) Det ville dog nok være misvisende at kalde romanen for selvbiografisk.
- 2 Henrik Pontoppidan blev født i 1857 i Fredericia, hvor hans far var præst ved Trinitatis Kirke. Hans mor havde et dårligt helbred og var sengeliggende i lange perioder, men (2)
- 3 I 1863 flyttede den store præstefamilie nordpå, fordi Henrik Pontoppidans far, Dines Pontoppidan, fik et præsteembede ved Sct. Mortens kirke i Randers. Familien havde mildt sagt en meget stram økonomi, bl.a. fordi (3)
- 4 Fattigdommen var vel ikke ligefrem noget faderen selv valgte, men (4) – En streng fundamentalisme, der ikke giver plads til at nyde livet her på jorden, men retter blikket mod livet efter døden, det evige liv. Meget tidligt tog Henrik Pontoppidan afstand ikke alene fra denne variant af protestantismen, men fra kristendommen i det hele taget.

Fortsættes på næste side

- 5 Henrik Pontoppidan gik på latinskolen i Randers, og (5), men han viste dog et vist talent for matematik. Han blev ikke student, men afsluttede sin skolegang med en realeksamen. Og som sekstenårig drog han så til København for at uddanne sig til ingeniør på Polyteknisk Lærestalt
- 6 Han gennemførte første del af sit studium helt efter planen, men (6), idet han til stor overraskelse for sine omgivelser sprang fra kort tid før den afsluttende eksamen, som han ellers efter al sandsynlighed ville have bestået uden problemer.
- 7 I sine erindringer angiver Pontoppidan som årsag til dette fravalg, at (7) og mente, at han mest konsekvent ville kunne realisere dette valg uden noget borgerligt sikkerhedsnet i form af muligheden for et godt betalt arbejde som ingeniør.
- 8 Beslutningen blev taget i 1879, men havde været længe undervejs, nemlig siden en sommerrejse til Schweiz i 1876. Under opholdet i Alperne blev han klar over, at (8)
- a) alligevel fødte hun seksten børn
- b) det gælder såvel på det ydre som det indre plan
- c) det var forfatter, han ville være
- d) faderen skulle bruge en del af sin beskedne løn til at betale sin forgængers pension
- e) han skrev artikler til aviser og blade
- f) han gjorde ikke uddannelsen færdig
- g) han havde besluttet at blive forfatter
- h) han var rastløs og ville gerne ud at se verden
- i) han udmærkede sig på ingen måde i de boglige fag
- j) på en måde passede den godt til den kirkelige retning, familiens overhoved var tilhænger af

1	2	3	4	5	6	7	8
	a						

NAVN: _____

Efter læsning

OPGAVE 11A/11B

DICTOGLOSS

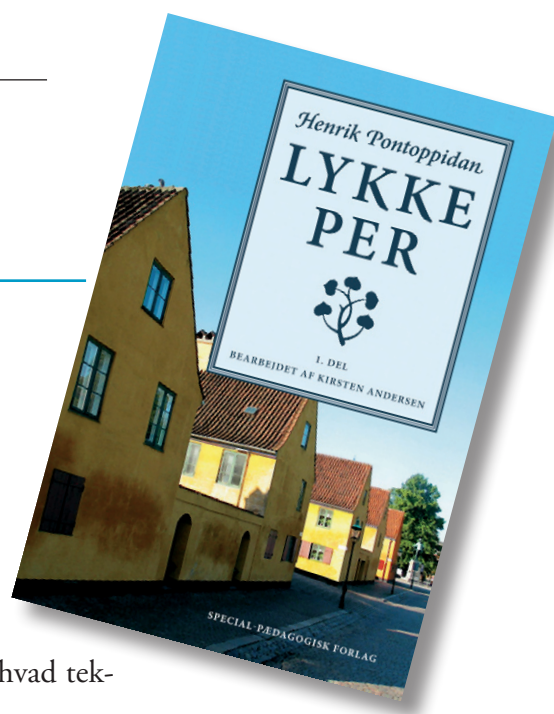
HENRIK PONTOPPIDANS ÆGTESKABER

INSTRUKTION TIL 11A:

Lyt til teksten. Du hører teksten to gange. Første gang hører du teksten i sin helhed. Du skal lytte for at forstå, hvad teksten handler om. Anden gang hører du teksten med en kort pause mellem hver sætning. Du skal ikke skrive hele sætningen, men kun stikord. Når du har taget stikord til de ti sætninger, teksten består af, skal du sætte dig sammen med en eller to andre og rekonstruere teksten sammen med dem.

INSTRUKTION TIL 11B:

Lyt til teksten. Du hører hver sætning to gange. Når du har taget stikord til de ti sætninger, skal du sætte dig sammen med en eller to andre og rekonstruere de ti sætninger. Derefter skal I sammen prøve at lave en sammenhængende tekst.

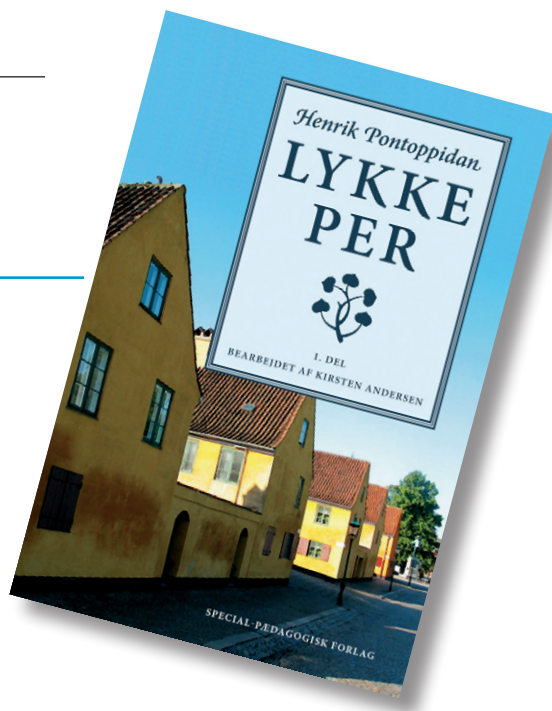
NAVN: _____

Efter læsning

OPGAVE 12

INSTRUKTION

- Sæt jer sammen i smågrupper, og snak om, hvad I ved om Henrik Pontoppidan. Skriv stikord i kolonne 1 i skemaet.
- Diskutér, hvad I gerne vil vide om Henrik Pontoppidan. Skriv stikord/søgeord i skemaet i kolonne 2.
- Gå på internettet eller på biblioteket, og find svar på jeres spørgsmål. Skriv stikord til, hvad I har fundet ud af, i kolonne 3.
- Udarbejd sammen et oplæg med en vinkel/et fokus på Henrik Pontoppidan (liv eller forfatterskab).
- Hold oplægget for de andre i klassen.

Henrik Pontoppidan som ingeniørsoldat i sommeren 1880.

Henrik Pontoppidan som ældre.

Et brev fra Henrik Pontoppidan:

13. April 97

Kære Bojesen!
 Tak for Pengene! Kvittering omstående.
 Mange hilsner
 Deres hengivne
 H. Pontoppidan

Kolonne 1 Hvad vi ved.	Kolonne 2 Hvad vi gerne vil vide.	Kolonne 3 Hvad vi har fundet ud af.